

משרד החינוך
המינהל למדע ולטכנולוגיה
הפיקוח על מגמות ניהול עסקי ותו"נ

תכנית לימודים

שם התכנית: **מערכות בריאות**

מקצוע: **עבודת גמר**

כיתה: **י"ג**

תוכן עניינים

3	נהלים ודגשים לכתיבת עבודת גמר
7	דגשים להנחיית עבודת הגמר
8	הצעה למבנה עבודה והיקפי עמודים מומלצים לכל פרק
9	נספח מס' 1 – בקשה לאישור הצעות לעבודת גמר
10	נספח מס' 2 – תכנון לוח זמנים לביצוע עבודת גמר
11	נספח מס' 3 – טופס הצהרה על מקוריות העבודה
12	נספח מס' 4 – טופס הערכת פרויקט גמר

נהלים ודגשים לכתיבת עבודת גמר

עם סיום הלימודים:

1. יגיש הלומד עבודת גמר אישית להערכה.
2. יגן על עבודתו בפני מעריך חיצוני.

העבודה תיכתב בנושא רפואי מבין נושאים מגוונים שיוצעו ללומד, בליווי הנחיה אישית.

היקף העבודה הוא כ- 45 עמודים

העבודה תוגש דרך מערכות המרב"ד.

ביום הבחינה על התלמיד להגיע עם שני עותקים פיסיים של ספר הפרויקט, אחד עבור התלמיד ואחד עבור הבורח.

העבודה תיכתב בכפוף לנהלים ולדגשים הבאים:

1. הגשת ההצעה ואישורה

הצעה של עבודת גמר חייבת באישור בכתב. ההצעה תאושר ע"י ועדה מטעם המפמ"ר. יש להעביר טבלה מרוכזת של הצעות עבודת הגמר במייל למנהל המקצוע. (נספח מס' 1) לתשומת ליבכם – אין להתחיל את עבודת הגמר מבלי לקבל את אישור הפיקוח להצעה. במידה וההצעה אינה מאושרת ויש לתקנה, על המורה לעדכן את ההצעה ולשלוח שנית לבדיקה ולאישור הפיקוח.

מועד הגשת ההצעה עד: 30.11 XX

2. מרכיבי הצעת עבודת הגמר

טופס הצעת העבודה יכלול את הפרטים הבאים:

- א. שם התלמיד
- ב. ת.ז. של התלמיד
- ג. נושא המחקר המוצע ע"י התלמיד
- ד. שאלת המחקר
- ה. פרטים על מנחה העבודה: שם מלא, תואר אקדמי, תחום ההתמחות.

יש להימנע מהגשת הצעות זהות או בנושאים זהים ע"י תלמידים באותו בית ספר. ניתן להגיש הצעה לעבודה אינדיווידואלית או הצעה לעבודה בזוג.

תלמיד שנתבקש לתקן את הצעתו (כולה או מקצתה) חייב לעשות זאת על פי ההערות וההנחיות המקצועיות. **ללא התיקון לא תאושר ההצעה.**

ההצעה המתוקנת תועבר לחוות דעת ולאישור הפיקוח לא יאוחר מ- 15.12.XX. רק לאחר אישור התיקון, יוכל התלמיד להתחיל בכתיבת העבודה.

תאריכים מחייבים בתהליך כתיבת עבודת גמר

לוח זמנים מחייב:

- הגשת ההצעה לאישור הפיקוח עד 30.11.XX
- סיום תהליך אישור הפיקוח עד 15.12.XX
- העלאת עבודת הגמר לשילובית עד 15.05.XX
- מועד מעמד הגנה סופי עד 20.06.XX

שימו לב !!!

- אין לשלוח הצעות שהיו בשנה קודמת.
- תקינות ההצעה באחריותם הבלעדית של המנחה והתלמיד.
- יש לצרף לעבודה הצהרה על מקוריות הפרויקט (נספח מס' 4)
- הקריטריונים להערכה מתעדכנים על פי הצורך (נספח מס' 3)

3. מבנה עבודת הגמר

עבודת הגמר תכלול את המרכיבים הבאים:

א. דף שער הכולל את הפרטים הבאים:

שם בית הספר וסמל בית הספר

נושא העבודה + תמונה (אופציונאלי)

שם התלמיד

ת.ז. של התלמיד

שנה"ל ותאריך ההגשה

שם המנחה ותוארו

ב. תוכן עניינים שיכלול את פרוט הפרקים הראשיים, פרקי משנה, נספחים ועימוד. מומלץ להשתמש בפונקציה של תוכן עניינים אוטומטי.

ג. הקדמה שתכלול: נושא החקר, רציונל לכתיבת החקר: הסבר התלמיד/ה בנימה אישית מדוע בחר/ה את הנושא, רלוונטיות הנושא ו/או חשיבותו מבחינה מדעית, חברתית רגשית וכד'. תיאור מהלך העבודה, ניתן להודות למי שעזר באיסוף הנתונים.

ד. מבוא קצר שיכלול: נושא עבודת החקר, מטרת החקר, שאלת החקר, הגדרת משתני החקר (אין חובה להגדיר משתנה תלוי ובלתי תלוי), השערת החקר, מקורות איסוף המידע (ספרות מקצועית, פרסומים, ספרי עיון, עיתונות, אתרי אינטרנט ועוד), (יש לציין 2-3 מקורות עיקריים במבוא לפי APA), מסקנות והמלצות עיקריות מהחקר.

ה. סקירת ספרות: הצגת הנושא הנחקר (**שני משתנים**) על היבטיו השונים **והקשר ביניהם**. יש להיעזר בדוגמאות רפואיות להמחשת הנושא הנחקר. **יש לכלול מאמרים עדכניים**. היקף סקירת הספרות – לפחות **16 עמודים**.

ו. סיכום, דיון ומסקנות: פרק זה יעסוק בהשוואת ממצאי הסקירה הספרותית, בהלימה לשאלת החקר ולהשערה המשוערת בבסיס העבודה. יש להציג מסקנות – תובנות העולות מן הממצאים והמלצות הנובעות מהמסקנות (למטופל, לציבור הרחב, למרפאות בקהילה ועוד)

ז. מצגת על נושא העבודה (10-12 שקפים). **המצגת תשמש כבסיס להצגה בעת ההגנה על עבודת הגמר**.

ח. רפלקציה ומשוב (כל תלמיד יכתוב רפלקציה בנפרד!) בחלק זה יתאר התלמיד את תחושותיו לגבי תהליך העבודה, נקודות החוזק והחולשה שעבר בתהליך, תיאור הקשיים שבהם נתקל במהלך העבודה, נושאים שלמד על עצמו ועל תהליך העבודה ונקודות שעליו לשים דגש בעתיד בכתיבת עבודה דומה.

ט. ביבליוגרפיה – יש לכתוב על פי הכללים המקובלים (APA) תוך הצגת לפחות 5 מקורות עדכניים.

י. נספחים: מאמרים הקשורים לנושא העבודה, הצהרת הסטודנט (**נספח 3**) ניתן לצרף נספחים לפי סדר הופעתם בעבודה.

4. מפרט טכני של עבודת הגמר

- א. העבודה תועלה לשילובית לפי הנחיות אגף בחינות
- ב. העבודה תוגש על גבי גיליון בגודל A4, ברווח של שורה וחצי, גודל גופן 14, **מינימום 32 עמודים** (לא כולל נספחים).
- ג. במעמד ההגנה, תוגש לבוחן עבודת הגמר מודפסת וכרוכה.
- ד. עותק נוסף של העבודה מודפסת וכרוכה יהיה ברשות התלמיד/ה לצורך היבחנות.

5. הזנת דרישה לשיבוץ בוחן

בהתאם להנחיות של אגף הבחינות, בית הספר יזין דרישה לשיבוץ בשילובית. הדרישה תכלול: מס' נבחנים, ת"ז של התלמידים הנבחנים, התמחות, השיבוץ חייב להתבצע על-פי לוח הזמנים שמתפרסם ע"י אגף הבחינות.

6. קביעת מועד בחינה

בית הספר והבוחן, יתאמו ביניהם מועד/ים מתאימים לקיומה של הבחינה. בית הספר יזין במערכת השילובית את המועד שנקבע לבחינה. על בית הספר להעלות למערכת את ספר עבודת הגמר.

7. מעמד ההגנה

- השתתפות המנחה במעמד ההגנה הינה חובה.
- במעמד ההגנה, על התלמיד להציג בפני הבוחן מצגת מסכמת של העבודה כפי שהוגשה בעת הגשת העבודה. התלמיד יציג את הנושא, שאלת המחקר, השערת המחקר, הסיבות לבחירתו בנושא, סיכום ומסקנות.
- הבוחן ישאל שאלות הנובעות מכל ההיבטים המהווים מרכיב בעבודת התלמיד.
- הציון הסופי יורכב משקלול הציון שנתן המנחה והציון שנתן הבוחן-המעריך (50% כל אחד).

8. הזנת ציון שנתי על ידי ביה"ס

עד 24 שעות לפני מועד הבחינה שנקבע, על בית הספר להזין עבור התלמידים ציון שנתי כנדרש, אשר יהווה 50% מהציון הסופי. חשוב להבהיר, ללא הזנת הציון השנתי במועד שנקבע לכך, לא יפתחו עבור הבוחן פרטי התלמידים הנבחנים באפליקציה ולא תוכל להתקיים הבחינה.

9. קיום הבחינה והזנת הציון באמצעות האפליקציה יתבצע בקיומם של התנאים הבאים:

- העבודה הועלתה לשילובית מינימום 14 ימים לפני תאריך ההגנה שנקבע.
 - בית הספר קבע מועד בחינה עם הבוחן והזינו בשילובית.
 - בית הספר הזין ציון שנתי כנדרש 24 שעות לפני מועד הבחינה שנקבע.
 - הבוחן העריך את ספר עבודת גמר ועדכן ציון עד 48 שעות לפני קיומה של הבחינה.
- רק לאחר קיומם של תנאים אלו, כאמור, תיפתח עבור הבוחן האפשרות להזין את הציונים עבור התלמידים, בהתאם להפגנת יכולותיהם וידעיותיהם במסגרת ההגנה על העבודה (הבחינה). הזנת הציונים תתבצע בהתאם לחוקי המענה שיקבעו על ידי המפמ"ר בכל שאלון ושאלון.

דגשים להנחיית עבודת הגמר

1. יש להכין לעיונם של הלומדים רשימת נושאים מגוונים אפשריים לעבודות הגמר, תוך מתן הסבר קצר על כל נושא ונושא וציון ביבליוגרפיה ראשונית, על מנת להקל את בחירת נושא העבודה ע"י הלומד.
2. מומלץ להציג לעיונם של הלומדים עבודות לדוגמה שבוצעו בבית הספר על מנת להבהיר את הדרישות והציפיות לגבי העבודה.
3. יש לסייע ללומד להגדיר את נושא והיקף העבודה.
4. יש לסייע ללומד להכין את הצעת המחקר לעבודה.
5. חומרי העזר לכתיבת העבודה יילקחו מספריה רפואית. על המנחה לארגן לכל תלמיד או זוג תלמידים ביקור ראשוני בספריה. במהלך הביקור, ידגים המנחה ללומדים כיצד מאתרים חומר רפואי רלוונטי בספריה ואת דרכי השימוש בשירותיה. יש להדגיש, כי גם חומר רפואי הלקוח מהאינטרנט הוא מקור מקובל לעבודה, וניתן להנחות את הלומדים להיעזר באינטרנט, כאשר מדובר **באתרים רפואיים בלבד**.
6. המנחה יקבע לכל לומד סדרת מפגשים **אישית** במהלך הלימודים, על מנת לעקוב אחרי תהליך כתיבת העבודה, לתקן טיוטות ולפתור בעיות שונות שהלומד נתקל בהן.
7. מומלץ כי שעות ההנחיה יהיו קבועות במערכת הלימודים.
8. כמו כן, המנחה יקבע במקביל לבחירת נושאי העבודה ע"י הלומדים לוח זמנים ברור ואחיד הבנוי משלבים באמצעות **נספח מס' 2**, כאשר לכל שלב נקבע מראש תאריך יעד סופי ע"י המנחה. המטרה היא לגרום ללומדים לחלק את פרק הזמן העומד לרשותם לכתיבת העבודה בצורה יעילה, שתגרום להפחתת מתחים ולחצים לקראת סיום הלימודים, וכמו כן, לסייע למנחה לעקוב אחרי תהליך כתיבת העבודה.
9. לאחר הגשת העבודות, המנחה יערוך פגישת הדמיה קצרה לכל תלמיד לקראת ההגנה על העבודות בפני בוחן חיצוני [הגנה זוטא]. בפגישה ישאל המנחה את התלמיד שאלות שונות על עבודתו, על מנת להכין את התלמיד למפגש עם הבוחן. בתום הפגישה, יעריך המנחה את ידיעותיו של התלמיד, וימליץ לו כיצד להוסיף ולהכין עצמו למפגש עם הבוחן.
10. כמו כן, ניתן לערוך פגישה נוספת בהשתתפות כל הלומדים, בה יציג כל לומד בקצרה את עיקרי עבודתו.
11. המנחה יבדוק את טיוטות העבודה בשלבי הכנתה וכן את הטיוטה הסופית.
12. המנחה יקבע "ציון מגן" לעבודה שיתבסס על: פעילות התלמיד במהלך העבודה – יוזמה, אחריות, הבנת החומר התיאורטי ויישומו, איכות העבודה.

הצעה למבנה עבודה והיקפי עמודים מומלצים לכל פרק

עבודת גמר – מינהל רפואי

מס"ד	נושא	היקף עמודים
1	דף שער	1
2	תוכן עניינים	1
3	הקדמה	1-2
4	מבוא	1-3
5	סקירת ספרות	16-20
6	מצגת	5-6
7	סיכום - דיון ומסקנות	2
8	רפלקציה	1-2
9	ביבליוגרפיה	1-2
10	נספחים	1-5
	סה"כ עמודים (לא כולל נספחים) משוער	30-45

נספח מס' 1 – טופס בקשה לאישור הצעות עבודת הגמר

שם המוסד		סמל מוסד		שנת לימודים
שם המורה המנחה	תואר אקדמי	תחום התמחות	טלפון	
י"ג – מנהל רפואי/משפטי – בקשה לאישור נושאי פרויקט				
מס' סד'	שם התלמידה	מס' ת"ז	נושא/שאלה	הערות
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				

נספח מס' 2 - תכנון לוח זמנים לביצוע עבודת גמר

תכנון לוח זמנים לביצוע עבודת גמר

שם התלמיד _____ שם ביה"ס _____
 שם המנחה _____ סמל ביה"ס _____

תאריך [יקבע ע"י המנחה]	תיאור השלב בעבודה	הערות
	בחירת נושא לעבודה- הגשת הצעת המחקר	בכפוף לאישור ההצעה ע"י הפיקוח
	הגשת ראשי פרקים לעבודה ואישורם ע"י המנחה	לאחר ביקור ראשוני בספרייה רפואית ואיסוף ראשוני של חומר
	איסוף חומרים וכתובת גוף העבודה ע"י כל תלמיד	תוך כדי הנחייה אישית של כל תלמיד במסגרת פגישות אישיות.
	הגשת טיוטת העבודה למנחה לבדיקה ראשונית.	הטיוטא תוגש כשהיא מודפסת. טיוטא בכתב יד לא תתקבל.
	כתיבה של המבוא לעבודה, פרק הסיכום והמסקנות, ביבליוגרפיה ועיצוב העבודה מבחינה ויזואלית- גראפית.	תוך כדי מתן הנחיות ע"י המנחה [יש לשים דגש על ציון מקור ביבליוגרפי, עימוד העבודה, תוכן עניינים ועוד]
	הגשת העבודה בשני עותקים מודפסים וכרוכים למנחה. על התלמיד להותיר עותק אחד בידיו.	לאחר הגשת העבודות, יקבע ביה"ס בהסכמת המנחה תאריכים להגנה על הפרויקט עם בוחן חיצוני.

נספח 3 - טופס הצהרה על מקוריות העבודה

טופס הצהרה על מקוריות העבודה

שם ביה"ס _____ סמל ביה"ס _____ ישוב _____
שם הסטודנט/ית _____ ת"ז _____
שם המורה המנחה _____ ת"ז _____
תעודת הוראה במקצוע : _____ מספר רישיון ההוראה : _____
כתובת _____
טלפון _____ נייד _____ דוא"ל _____

אני הח"מ, מצהיר בזאת כי עבודה זו נעשתה על ידי בלבד.

פרויקט הגמר נעשה על סמך הנושאים שלמדתי במכללה ובאופן עצמאי ונעשתה בהנחיית המורה המנחה.

אני מודע לאחריות שהנני מקבל על עצמי על ידי חתימתי על הצהרה זו שכל הנאמר בה אמת ורק אמת.

חתימת הסטודנט/ית : _____ תאריך : _____

אישור המנחה האישי

הריני מאשר שהפרויקט בוצע בהנחייתי, קראתי את העבודה ומצאתי כי היא מוכנה לצורך הגשת עבודת גמר בכתת י"ג בהתמחות מנהל רפואי.

תאריך : _____

שם המנחה : _____

חתימה : _____

נספח מס' 4 – טופס הערכת פרויקט גמר

טופס הערכת עבודת הגמר במינהל רפואי

נושא המחקר - _____

שם ביה"ס - _____ סמל ביה"ס - _____

שם התלמיד: _____ ת"ז: _____

שם התלמיד: _____ ת"ז: _____

הערכת הבוחן	נקודות להערכה	התוכן
	4	מבנה הפרויקט וצורת ההגשה: • דף שער • תוכן עניינים • הגהה • נראות ספר הפרויקט והכריכה
	6	הקדמה • תכלול את הפרטים הבאים (בקצרה): • הנושא, רציונל והסבר בנימה אישית מדוע נבחר הנושא • תיאור קצר של מהלך העבודה
	12	מבוא • הצגת נושא העבודה • שאלת החקר • מטרת החקר • הגדרת משתנים -מחלות • השערת המחקר • מקורות איסוף המידע • מסקנות והמלצות עיקריות מהחקר
	18	סקירת ספרות • סקירה נרחבת של 2 משתני החקר • סקירת הקשר בין 2 משתני המחקר

	12	סיכום ומסקנות: • סיכום בהיר וממצה של הנושא • הצגת ממצאים ומתן תשובה לשאלת/השערת המחקר • העלאת מסקנות והמלצות לאור סקירת הספרות
	4	רפלקציה • רפלקציה של כל תלמיד על עבודתו
	2	ביבליוגרפיה
	2	נספחים • הצהרה על מקוריות עבודת גמר • מאמרים קשורים לנושא
	60	סה"כ על תקינות ואיכות פרויקט הגמר
	15 10 15	הערכה כללית של הבוחן במעמד ההגנה על הפרויקט - מצגת: תוכן ופרזנטציה - שליטה בתכנים, בממצאים ובמסקנות - שליטה ויכולת להשיב על שאלות הבוחן
	40	סה"כ על הערכה הכללית של הבוחן במעמד ההגנה
	100	סה"כ ציון בוחן החיצוני